

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ректор

Олександр ГАЛИЧ

«01» квітня 2025 р.

ПРОГРАМА
вступних випробувань з української літератури
для здобуття ступеня бакалавра
(магістра ветеринарного спрямування)

ПОЛТАВА 2025

Програму уклала голова предметної комісії кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської і української філології О. Мокляк.

ВСТУП

Програма вступного випробування з української літератури містить вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учасників із цього навчального предмета, а також конкретизує, що повинен знати та вміти випускник навчального закладу в межах визначених тематичних розділів.

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

- «Усна народна творчість»;
- «Давня українська література»;
- «Література кінця XVIII–початку XX ст.»;
- «Література XX ст.»;
- «Твори українських письменників-емігрантів»;
- «Сучасний літературний процес (кінець XX – початок XXI ст.)».

Програма завдань складена відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р. № 696).

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Усна народна творчість	Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень. Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки» Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль» Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку» Балада «Ой летіла стріла»	<i>Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) вміти:</i> - розрізняти види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (щедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські і жниварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади; - визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості; - розрізняти літературні роди, види й жанри;
2. Давня українська література	«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги), «Слово про похід Ігорів». Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень»	- співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією; - визначати тему, ідею, проблематику літературних творів; - характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки; - визначати художні образи і їхню роль у літературному творі; - упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками;
3. Література кінця. XVIII – початку XX ст.	Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка» Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)), «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Заповіт» Пантелеймон Куліш. «Чорна рада» Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини) Іван Карпенко-Карий. «Мартин Боруля» Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?», «Мойсей»	- визначати, сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні особливості; визначати провідні мотиви ліричних творів; - аналізувати мову літературного твору; - знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах; - співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором; - співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців та літературних критиків про них та їхні твори; - знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань; - визначати місце й роль письменника в літературному процесі;
4. Література XX ст.	Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo» Василь Стефаник. «Камінний хрест» Ольга Кобилянська. «Valse mefancolique» Леся Українка. «Contra spem spero!», «Лісова пісня» Микола Вороний. «Блакитна Панна» Олександр Олесь. «Чари ночі» «О слово рідне! Орле скутий!» Павло Тичина. «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить», «О панно Інно». Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду...» Микола Хвильовий. «Я (Романтика)» Володимир Сосюра «Любіть Україну!» Валер'ян Підмогильний «Місто» Юрій Яновський. «Майстер корабля» Остап Вишня «Моя автобіографія», «Сом» Микола Куліш. «Мина Мазайло» Богдан-Ігор Антонич. «Різдво» Олександр Довженко. «Зачарована Десна» Андрій Малишко. «Пісня про рушник»	- пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські неокласики»; «празька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство»; - орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури. <i>Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) знати такі теоретико-літературні поняття:</i> - літературні роди: драма, епос (ліро-епос), лірика; - лірика; її тематичні різновиди та жанри: інтимна, громадянська; (патріотична), пейзажна, філософська; верлібр, ліричний вірш, пісня, послання, сонет; - епос та його жанри: новела, повість, роман, різновиди повісті та роману, усмішка; - драма та її жанри: власне драма, драма-феєрія, комедія, трагікомедія; - ліро-епос та його жанри: байка, балада, дума, історична пісня, поема; - літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, модернізм: (експресіонізм, імпресіонізм, символізм, неокласицизм, неоромантизм); постмодернізм як явище в сучасному літературному

	Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти – людина?» «Задивляюсь у твої зіниці», «Лебеді материнства» Василь Голобородько. «Наша мова» Олесь Гончар. «Модри Камень» Григор Тютюнник. «Три зозулі з поклоном» Василь Стус. «Господи, гніву пречистого...» Іван Драч. «Балада про соняшник» Дмитро Павличко. «Два кольори» Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай»	процесі; - ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ; - тема, ідея, мотив, проблематика художнього твору; конфлікт у драматичному творі; - композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи); - види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія; - художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія, оксиморон, паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія.
5. Твори українських письменників-емігрантів	Іван Багряний. «Тигролови» Євген Маланюк. «Уривок з поеми»	
6. Сучасний літературний процес (кінець XX – початок XXI ст.)	Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище.	

Критерії оцінювання співбесіди з української літератури

Критерії оцінювання усної відповіді вступника	Бали
- тема висвітлена фрагментарно; - відсутня логічна послідовність розкриття теми; - практичні навички літературознавчого аналізу твору не сформовані; - недостатнє володіння термінологічним інструментарієм; - обсяг словникового запасу є недостатнім, що утруднює логічне оформлення думки;	менше 100
- тема розкрита частково; - трапляються порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; - достатньо сформовані навички літературознавчого аналізу твору; - недостатнє володіння термінологічним інструментарієм; - обсяг словникового запасу є достатнім для розкриття теми, наявні поодинокі помилки.	100-125
- головну інформацію з теми висловлювання надано; - наявні незначні порушення логіки розкриття теми; - належно сформовані практичні навички літературознавчого аналізу твору, але наявні неточності; - оперування основними літературознавчими термінами; - обсяг словникового запасу є достатнім для розкриття теми, наявні незначні помилки.	126-180
- тема розкрита глибоко; - чітка структурованість та логічність викладу матеріалу; - сформовані практичні навички літературознавчого аналізу твору; - свідоме оперування термінологічним інструментарієм; - бездоганне мовлення, багатий словниковий запас.	181-200

Тривалість співбесіди 15 хвилин.